

Հայրենագիտություն 5-րդ դասարան

Շաբաթական 1 դասաժամ

- Դասագրքի հեղինակներ՝** Ա.Հովսեփյան, Ա.Գյուլբուդադյան, Ն.Տողանյան
Կազմակերպիչ՝ Կ.Սարգսյան (Երևանի Մ.Նալբանդյանի անվան N33 հիմնական դպրոց)
 Ա.Գյուլբոջյան (Արարատի մարզ, գյուղ Արալեզի միջնակարգ դպրոց)
 Գ.Հարությունյան (Երևանի Ն.Չարյանի անվ. 130 հիմնական դպրոց)

Համակարգող՝ Ուսումնական բնագավառների մշակման և զարգացման բաժնի պետ՝ Վարդանյան Ինգա

Ժամ	Էջ 3-35	Թեմա 1: Մեր երկիրը (5 ժամ)
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Իմանալ, թե ի՞նչ է հայրենիքը: Կարողանա ներկայացնել Հայկական լեռնաշխարհը: Պատկերացում կազմի բնօրրան, հայրենիք, պատմական Հայաստան հասկացությունների մասին: Գիտելիքներ ունենա Հայաստանի Հանրապետության աշխարհագրական դիրքի, օգտակար հանածոների, գետերի, լճերի, լեռների և քաղաքների մասին: Գիտելիքներ ունենա Արցախի Հանրապետության աշխարհագրական դիրքի, անկախության, հերոսների, վանքերի և եկեղեցիների, գետերի, լեռների մասին: Իմանալ, թե ի՞նչ է ծննդավայրը, ի՞նչ է ավանդապատումը:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնի իր հայրենիքը: Կարողանա ներկայացնել Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքը. սահմանները, գետերը, լճերը, լեռնագագաթները: Կարողանա բացատրել, թե ի՞նչ է բնօրրանը, կարողանա ներկայացնել Պատմական Հայաստանի տարածքները և նրա տարածքային կորուստների պատճառներ: Կարողանա քարտեզի վրա ցույց տալ Հայաստանի Հանրապետությունը, թվարկի լեռները, գետերը, լճերը և խոշոր քաղաքները: Կարողանա բացատրել, թե ի՞նչ է օգտակար հանածոն և հանքային ջուրը: Թվարկի ՀՀ օգտակար հանածոները: Կարողանա ներկայացնել հայկական երկրորդ պետությունը՝ Արցախի Հանրապետությունը: Գիտելիքներ ունենա իր փոքրիկ հայրենիքի (գյուղ, քաղաք) մասին: Իր փոքրիկ հայրենիքի մասին ներկայացնի ավանդույթներ, կարողանա պատմել ավանդապատումներ կամ պատմություններ, ներկայացնի իր փոքրիկ հայրենիքի հուշարձանները, հուշակոթողները և տեղանունները:
1	3, 5	Դաս 1 - Մեր հայրենիքը Հայաստանն է Դաս 2 - Հայկական լեռնաշխարհ
1	13	Դաս 3 - Հայոց բնօրրանը
1	17	Դաս 4 - Հայաստանի Հանրապետություն
1	23	Դաս 5 - Արցախի Հանրապետություն
1	28	Դաս 6 - Իմ Հայրենիքի փոքր անկյունը
Ժամ 2	Էջ 36- 44	Թեմա 2: Իմ լեզուն, իմ հավատը, իմ եկեղեցին (2 ժամ)
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Իմանալ, որ հայերենը Հայաստանի պետական լեզուն է:

		<ul style="list-style-type: none"> ● Գիտակցի մայրենի լեզվի դերն ու նշանակությունը յուրաքանչյուր մարդու և ժողովրդի կյանքում: ● Տեղեկություններ ձեռք բերի հայոց լեզվի զարգացման մասին: ● Կարողանա ներկայացնել հայերենի բարբառները: ● Իմանա առաքելական բառի նշանակությունը ● Իմանա քրիստոնեության ընդունման պատմությունը Հայաստանում ● Գիտակցի, թե ի՞նչ դեր ունի եկեղեցին Հայ ժողովրդի ազգապահպանման գործում:
Վերջնար- պուրները		<ul style="list-style-type: none"> ● Կարողանա ներկայացնել Հայաստանի պետական լեզվի զարգացման փուլերը, և գրական լեզվի ճյուղերը: ● Կարողանա տարբերակել գրական հայերենի և բարբառի տարբերությունը: ● Կարողանա ներկայացնել հայ եկեղեցու անվան պատմությունը: ● Կարողանա ներկայացնել Հայաստանում քրիստոնեության ընդունման տարեթիվը:
1	36	Դաս 7,8 - Մեր լեզուն հայերենն է:
1	42	Դաս 9 – Իմ հավատը, իմ եկեղեցին
1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
Ժամ 10	Էջ 45-94	Թեմա 3: Պատմություններ մեր հայրենիքի մասին (10 ժամ)
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> ● Իմանա, մեր հայրենիքի անցյալը, առասպելները: ● Իմանա հայ արքայատոհմերը և արքաներին. Վանի թագավորություն, Արտաշեսյաններ, Արշակունիներ, Բագրատունիներ, Կիլիկիայի թագավորություն: ● Իմանա Հեթոմյան արքայատոհմի ստեղծման պատճառները: ● Իմանա Հայոց Երեք հանրապետությունների ստեղծման տարիվերը և նշանավոր գործիչներին:
Վերջնար- պուրները		<ul style="list-style-type: none"> ● Կարողանա ներկայացնել հայ ժողովրդի պատմությունն ու առասպելները: ● Կարողանա պատմել առասպելները և բնութագրել նրանց հերոսներին: ● Կարողանա ներկայացնել Վանի թագավորության արքաներին. Մենուա, Արգիշտի: ● Կարողանա ներկայացնել Արտաշեսյանների արքայատոհմի արքաներին և նրանց գործունեությունը. Արատշես I, Տիգրան Մեծ: Արշակ II, Պապ: ● Կարողանա ներկայացնել Արշակունիներ արքայատոհմի արքաներին և նրանց գործունեությունը. Տրդատ III Արշակ II, Պապ: ● Կարողանա ներկայացնել Բագրատունիների արքայատոհմի արքաներին և նրանց գործունեությունը. Աշոտ I, Գագիկ I: ● Կարողանա ներկայացնել Կիլիկիայի հայկական թագավորության արքաներին և նրանց գործունեությունը. Ռուբեն I, Լևոն II Մեծագործ, Չարել, Հեթում I: ● Կարողանա համառոտ տեղեկություններ տալ Հայոց անկախ պետականության վերածննդի ու անցած ուղու մասին 1918-1991թթ.:
1	45	Դաս 10 - Պատմություն և առասպել
1	49	Դաս 11 - Առասպելներ
1		Կիսամյակային ամփոփիչ գրավոր աշխատանք
1	55	Դաս 12 – Բիանա երկրի արքաներ
1	60	Դաս 13 - Արտաշեսյաններ
1	67	Դաս 14-15 Արշակունիներ
1	76	Դաս 16 - Բագրատունիներ
1	81	Դաս 17 – Կիլիկիայի Հայոց պետությունը
1	87	Դաս 18 – Հայոց պետականության վերածնունդը
1	93	Դաս 19 – Կրկնություն
1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
Ժամ	Էջ	Թեմա՝ Մեր երկրի մշակույթը (11 ժամ)

Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա, թե ի՞նչ է մշակույթը: • Կարևորի և արժեքների հայ մշակույթի անցյալն ու ներկան: • Կարողանա ներակայացնի գրերի գյուտն ու Ոսկեդարի պատմական նշանակությունը: • Ծանոթանա հայ մշակույթի նշանավոր գործիչներին: • Հայոց մայրաքաղաքներ: 	
Վերջնարդուները	<ul style="list-style-type: none"> • Սահմանի, թե ի՞նչ է մշակույթը: • Կարողանա բացատրի, թե ինչու է Էպոսը համարվում ազգային բնավորության գծերի արտացոլում, «Սասունցի Դավիթ» էպոսի օրինակով: • Ներկայացնի գրերի ստեղծման պատմությունը և նշանակությունը հայ ժողովրդի կյանքում: • Թվարկի ոսկեդարյան գրականության ներկայացուցիչներին, անդրադառնալով Մովսես Խորենացուն: • Տարբերակի գիտության բնագավառները՝ փիլիսոփայություն և բնական գիտություններ (Դավիթ Անհաղթ, Շիրակացի): • Ճանաչի հայ ազգային գրականության հիմնադիրներին (Նարեկացի, Սայաթ-Նովա): • Գնահատի և կարողանա ներկայացնի հայ նոր և նորագույն գրականության մեծերին՝ Հովհաննես Թումանյան, Եղիշե Չարենց, Վիլյամ Սարոյան: • Ներկայացնի հայ ազգային երաժշտության հիմնադիր Կոմիտասին և արժեքների նրա դերը ազգային երաժշտության պահպանման գործում: • Ճանաչի հայ մեծանուն երգահաններին (Կոմիտաս, Արամ Խաչատրյան, Ծաղկազուն): • Թվարկի հայ երգահանների ստեղծագործությունները: • Ծանոթանա հայ կերպարվեստի հայտնի դեմքերին (Հովհաննես Այվազովսկի, Արշիլ Գորկի, Մարտիրոս Սարյան): • Ներկայացնի հայ կերպարվեստի ներկայացուցիչների լավագույն օրինակները: • Կարողանա ներկայացնի, թե ի՞նչ է ժողովրդական մշակույթը և թվարկի տեսակները. ոսկերչություն, խեցեգործություն, դարբնություն, գինեգործություն, տարագ, խոհանոց: • Տարբերակի արհեստն ու արվեստը: • Իմանա, թե՞ ով է ճարտարապետը և ի՞նչ դեր է կատարում կառույցի ստեղծման գործում: • Ճանաչի հայ ճարտարապետներին. միջնադարից մինչև մեր օրերը: • Կարողանա թվարկել և ներկայացնել Մանուկի, Տրդատի, Մոմիկի, Ալեքսանդր Թամանյանի և Ռաֆայել Իսրայելյանի նախագծած ճարտարապետական լավագույն կառույցները: • Թվարկիր հայոց 12 մայրաքաղաքները: • Կարողանա ներկայացնել մայրաքաղաքներից Անին, որպես միջնադարյան մայրաքաղաք և Երևանը՝ որպես մերօրյա մայրաքաղաք: 	
1	95	Դաս 20. Հայ մշակույթի անցյալն ու ներկան
1	99	Դաս 21. Մեսրոպ Մաշտոց և Մահակ Պարթև
1	103	Դաս 22. Մովսես Խորենացի
1	106	Դաս 23. Դավիթ Անհաղթ և Անանիա Շիրակացի
1	109	Դաս 24. Հայ գրականության մեծանուն ներկայացուցիչները
1	116	Դաս 25. Հայ երգի մեծերը
1	122	Դաս 26. Հայ կերպարվեստի խոշոր դեմքերը
1	127	Դաս 27. Հայ ժողովրդական մշակույթը
1	134	Դաս 28. Ճարտարապետություն
1	141	Դաս 29. Հայոց մայրաքաղաքները

1	149	Դաս 30. Քաղաքամաս երևան
1	153	Դաս 31-32 - Կրկնություն
1		Կիսամյակային ամփոփիչ գրավոր աշխատանք — Վեճակահար
1		Կիսամյակի ամփոփում

01.09.2022թ.

Այս օրը 7 է:

Ուս. աշխ. ջանք փնտրել և օգտագործել
քեզ համար՝ ձեռքով / Կ. Ֆելեքսյանի:

Գլուխ 1: ՄԵՐ ԵՐԿԻՐԸ

Դաս 1 - ՄԵՐ ՀԱՅԵՆԻՔԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՆ Է

Դաս 2 - ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐԷ

Թեմատիկ պլան

Հարցեր եւ առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Հայերը իրենց հայրենիքը կոչում են
ա. Արմենիա բ. Սոմխեթի գ. Հայք դ. Հայաստան

2. Հայկական լեռնաշխարհի ամենաբարձր լեռնագագաթը
ա. Արագած բ. Արարատ գ. Սիփան

3. Ի՞նչ անունով է հայտնի Հայկական լեռնաշխարհի կենտրոնական մասը
ա. Մեծ Հայք բ. Աշխարհ գ. Միջնաշխարհ

4. Ո՞րն է մեր հայրենիքի Մայր գետը
ա. Տիգրիս բ. Ճորոխ գ. Եփրատ դ. Արաքս